

Tendències que Perfilen l'Educació 2019

Tendències que Perfilen l'Educació 2019 explora les principals tendències econòmiques, polítiques, socials i tecnològiques, i el seu impacte en el futur de l'educació, des de la primera infància fins a l'educació adulta. El seu objectiu és fomentar el pensament estratègic i la reflexió sobre els reptes que es presenten per l'educació, i viceversa, el potencial de l'educació per influir sobre aquests desafiaments.

Resum Executiu

Quin rol ha de jugar l'educació a l'hora de preparar-nos per a una era d'intel·ligència artificial? Quin impacte pot tenir el canvi climàtic sobre les nostres escoles, famílies i comunitats?

Examinar el futur de l'educació en el context de les tendències globals és la clau per assegurar que l'educació manté la seva capacitat de contribuir al ple desenvolupament dels individus com a persones, ciutadans i professionals. Això, en un món complex i que canvia ràpidament, pot suposar la necessitat d'actualitzar el contingut de l'educació, com també re-imaginar les formes de prestació del servei i reorganitzar les dinàmiques entre aprenentatge formal i informal. En un món que envelleix, els canvis seran rellevants tant per a l'educació bàsica com per l'aprenentatge al llarg de la vida.

Però connectar educació i tendències globals no és senzill. El futur és per definició impredecible, està sempre en construcció. Pensar l'educació a llarg termini implica tenir en compte el conjunt de tendències tal i com les coneixem en l'actualitat, però també les diverses formes en què aquestes poden evolucionar en el futur. L'informe descriu tendències a nivell "panoràmic", de sistema, per després concentrar-se en el nivell "micro" dels individus i les famílies. Les tendències que es relacionen més directament amb el desenvolupament tecnològic, que en edicions passades es recollien en una secció específica, estan estretament relacionades amb el nostre dia a dia, i apareixen per tant en aquesta edició a cada un dels capítols.

Capítol 1: El centre de gravetat global es desplaça

L'emergència d'economies gegants com la índia i la xinesa han canviat l'equilibri del poder econòmic global. El centre de gravetat s'ha desplaçat cap a Àsia. La globalització facilita l'aparició de xarxes i comerç transnacionals, i la mobilitat transfronterera s'ha disparat amb unes xarxes de transport i comunicacions més assequibles. El creixement econòmic ha permès a moltes persones sortir de la pobresa, i això s'ha vist reflectit en l'expansió de la classe mitjana global. No obstant això, la globalització també presenta nous reptes: nivells de consum creixents, ús insostenible dels recursos i, per a alguns, un sentiment de estar-se quedant enrere.

Es projecta que totes aquestes tendències continuaran en el curt i mitjà termini. L'educació juga un paper important l'hora d'equipar les persones amb les competències necessàries per progressar en el futur global. Pot també jugar un paper en la lluita contra el canvi climàtic i la desigualtat, els problemes més urgents del nostre temps. Però l'educació per si mateixa no és suficient, i cal treballar en tots els àmbits perquè la propra fase de la globalització funcioni per a tothom.

La qualitat d'aquesta traducció i la conformitat amb el text en l'idioma original són d'exclusiva responsabilitat de l'autor(s) de la traducció. En cas de qualsevol discrepància entre l'obra original i la traducció, prevaldrà el text de l'obra original.

Capítol 2: L'esfera pública: Ciutadania i democràcia

Una democràcia funcional es construeix sobre les capacitats dels seus ciutadans i sobre la seva participació directa en els assumptes públics. Tot i això, els indicadors clau de participació ciutadana, com la participació electoral, han disminuït en molts països durant l'últim mig segle. Alhora, la creixent desigualtat i la bretxa entre àrees rurals i urbanes creen desequilibris en termes d'oportunitats de vida i accés als serveis bàsics. Certament, la digitalització ha facilitat l'accés a la informació, encara que sense masses garanties sobre la qualitat del contingut disponible en línia. De fet, la ubiqüitat de les xarxes socials ha facilitat la difusió d'inexactituds i mentides, i existeix una creixent preocupació pels algorismes i "bombolles" digitals que tan sols confirmen el que ja sabem o volem creure.

Aquests elements es combinen i connecten amb les preocupacions sobre la disminució de la confiança i el creixent malestar polític i social. El paper de l'educació és important per fomentar la ciutadania democràtica i millorar la participació cívica i social. Ara bé, són molts els interrogants que cal resoldre. Com fomentar la cohesió social i la confiança, o com conjugar l'equitat amb el reconeixement de la diversitat són algunes de les preguntes clau que tenim a davant.

Capítol 3: La seguretat a la societat del risc

La seguretat de la persona és un dret bàsic garantit per la Declaració Universal dels Drets Humans de 1948. Tot i que, en general, els països de l'OCDE s'han beneficiat de la disminució dels conflictes armats en els seus territoris, una creixent riquesa, carreteres més segures i medicaments més efectius, es troben avui davant desafiaments relacionats amb seguretat cada vegada més complexos. El canvi climàtic comporta l'augment del nivell del mar i una major freqüència de fenòmens climàtics extrems. En un món cada vegada més connectat, les xarxes terroristes representen una amenaça en molts països, també a l'espai digital. Una gran quantitat de dades confidencials s'emmagatzemen en servidors arreu del món, i el robatori de dades i les filtracions tenen importants conseqüències econòmiques, socials i polítiques. Qui controla quines dades (individus, empreses o governs) també és un tema de debat.

La nostra seguretat es veu amenaçada tant a nivell personal com col·lectiu. Moltes persones se senten menys segures sobre la seva situació financera i laboral. I a pesar de de la millora de la seguretat vial i la reducció de les taxes de criminalitat, moltes persones perceben un nivell de riscos més elevat. Famílies i comunitats estan preocupades per la seguretat dels seus fills. L'educació pot exercir el paper d'ajudar a comprendre, prevenir i mitigar els riscos que amenacen la seguretat. També pot ajudar a distingir entre riscos percebuts i riscos reals, i preparar millor als ciutadans per resistir davant l'adversitat.

Capítol 4: Vivim més i millor

Les nostres societats estan envellint. La possibilitat de viure una o dues dècades passada l'edat de jubilació planteja qüestions profundes sobre la naturalesa d'aquesta fase de la vida. Les persones grans més sanes viuen i treballen durant més temps. També tendeixen a ser relativament més riques, de mitjana, i apareixen nous mercats de productes i serveis adreçats a les seves necessitats específiques. A pesar d'això, també hi ha riscos. Les malalties cròniques, com la diabetis i la demència, són cada vegada més freqüents, i la reducció dels cercles socials augmenta el risc de soledat. La digitalització pot ajudar a abordar molts dels riscos relacionats amb una major fragilitat i dependència, però també facilita amenaces dirigides específicament a la gent gran, com el frau digital.

Aquestes tendències conviden a reflexionar sobre com l'educació, sovint considerada una cosa dirigida als joves, pot beneficiar els adults grans. Quina és la millor manera de promoure una cultura d'aprenentatge al llarg de la vida? Com es pot estendre això no només per a tota la vida sinó també a diferents àmbits de la mateixa, tocant en general tots els aspectes relacionats amb el benestar?

Capítol 5: Cultures modernes

Sembla que vivim en un món més individualista, amb un sentit decreixent de pertinença a les institucions de referència tradicionals de comunitat, església o lloc de treball. No obstant això, la noció de "societat xarxa"

suggereix que el sentit de pertinença no està desapareixent, sinó canviant. Els patrons de vida i treball evolucionen a mesura que disminueixen les taxes de matrimoni, més dones ingressen al mercat laboral i més homes tenen un paper actiu en la criança dels fills. Els mercats digitals dilueixen fronteres d'espai i temps, i connecten compradors i venedors amb més facilitat. Al mateix temps, la digitalització transforma també els nostres models de consum, i cada vegada més paguem per accedir als béns (per exemple, llibres, música) en comptes d'obtenir-los en propietat. També la sostenibilitat i les eleccions ètiques tenen un pes progressiu en els nostres hàbits de consum, per exemple, en l'ús de vehicles elèctrics o altres intents de reduir la nostra petjada sobre el planeta.

L'educació juga un paper crucial en equipar les persones amb les habilitats, els coneixements i les actituds necessàries per prosperar en les seves vides personal i professional. A mesura que el món està cada vegada més digitalitzat, el sistema educatiu ha d'adaptar-s'hi i evolucionar per aprofitar les eines i les fortaleses de les noves tecnologies alhora que aborda les inquietuds sobre possibles abusos, com el frau, el robatori d'identitat o el ciberassetjament.

Pensar en el futur

Tendències que Perfilen l'Educació 2019 aborda una àmplia varietat de temes relacionats amb la globalització, la democràcia i la ciutadania, la seguretat, l'envelliment i les cultures modernes. Connectar aquestes tendències globals amb l'educació és un mitjà per ampliar els nostres horitzons i informar la presa de decisions.

Si bé l'anàlisi de tendències és una bona manera de pensar en el futur, altres mètodes de previsió també són importants. En aquesta edició, la pàgina final de cada capítol presenta formes plausibles però inesperades de com les tendències actuals podrien evolucionar. L'objectiu d'aquest llibre és el d'estimular, inspirar i, sobretot, ajudar a proporcionar respostes a les preguntes: "Què significa aquesta tendència pel futur del meu sistema educatiu? Què puc fer-hi jo? "

Traducció: Marc Fuster Rabella

Per més informació

Contacte [Tracey Burns \(tracey.burns@oecd.org\)](mailto:tracey.burns@oecd.org)

Veure [OECD \(2019\), Trends Shaping Education 2019, OECD Publishing](#)

Visita <http://www.oecd.org/edu/ceri/trends-shaping-education.htm>

<http://www.oecd.org/edu/trends-shaping-education-22187049.htm>

Imatge © Shutterstock / www.shutterstock.com

Aquest treball es publica sota la responsabilitat del secretari general de l'OCDE. Les opinions expressades i els arguments emprats aquí no reflecteixen necessàriament els punts de vista oficials dels països membres de l'OCDE.

En aquest document i en qualsevol gràfic inclòs aquí no es prejutja la sobirania de cap territori, la seva delimitació de fronteres i límits internacionals ni el nom de cap dels territoris, ciutats o zones. Les dades estadístiques per a Israel han estat subministrats sota la responsabilitat i tutela de les autoritats israelianes pertinents. L'ús d'aquestes dades per part de l'OCDE es fa sense prejutjar la situació dels Aïts del Golan, Jerusalem Oriental i els assentaments israelians a Cisjordània, segons els termes del dret internacional

Es permet la reproducció d'aquest resum sempre que s'esmentin els drets d'autor de l'OCDE i el títol de la publicació original. Totes les sol·licituds d'ús públic o comercial i els drets de traducció s'han d'enviar a rights@oecd.org. Les sol·licituds de permís per fotocopiar parts d'aquest material per a ús públic o comercial han de dirigir-se directament al Copyright Clearance Center (CCC) a info@copyright.com o al Centre français d'exploitation du droit de copie (CFC) a contact@cfcopies.com.
